JASMINKA PETROVIĆ

A nyár, amikor megtanultam repülni

(Regényrészlet)

Az első éjjel

Nagyi horkol. Megőrülök. Hát még mennyire megőrjítenek ezek a szúnyogok. Belemásznak az orromba és a szemembe. Nemsokára virrad, és én még mindig ébren vagyok. Ráadásul éhes is. Csak forgolódom az ágyban. A hálóingem úgy a testem köré csavarodott, akár a papír a cukorka köré.

Annyira vártam ezt a nyarat és a szünidőt! Abban reménykedtem, hogy anya és apa elengednek majd Lukával és a társaságával táborozni. A másik változat az lett volna, hogy Saškával Kraljevóba megyek az unokatesójához. De mindebből semmi se lett! Egyik délután anya bedobott a darálóba: – Látod te, hogy milyen sápadt vagy?! Egész nap csak a számítógépet bámulod. Menj szépen az idén a nagyival Hvarra. Nagyon jó lesz neked ott: tenger, nap, társaság, szerelem… Életem legszebb nyarait töltöttem annak idején az óvárosban…

Bla-bla-bla… aztán horogra akadtam és beleegyeztem. Természetesen, amint felszálltam a buszra, azonnal megbántam, de akkor már késő volt. Nagyi elővett egy párnát a táskájából, de nem azt a divatos, utazós fajtát, amit úgy fel kell fújni, hanem egy igazi ágypárnát. Ezzel a párnával annyira elzárta az utat, hogy a többi utas alig tudta elfoglalni a saját ülőhelyét. Szégyenemben nekidőltem az ablaknak, és úgy tettem, mintha nem vele lennék. A peronon sem volt jobb a helyzet.

Anya és apa elhalmoztak az út előtti utolsó jótanácsaikkal, üvöltözve, mint akik éppen eltévedtek az erdőben. Mivel ezekre nem reagáltam, eszeve-

szetten ugrálni kezdtek és ütötték az ablaküveget. Közben üzenet érkezett Saškától: *Boldogságom, szerencsés utat! Ivanával unatkozunk a suliban. Üdvözöld a tengert a nevünkben, és mondd meg neki, hogy egyszer mi kettőnkkel is találkozni fog. Egyszer, amikor híresek és gazdagok leszünk. Pusz.*

Igyekeztem gyorsan válaszolni nekik, hogy a dolgok teljesen máshogy állnak, mint ahogyan azt ők gondolják. Szerencsések azok, akik az iskolában a falon ülve unatkoznak, nem pedig a nagymamájukkal mennek nyaralni. Azt is megírtam nekik, hogy legszívesebben kiugranék a buszból, vagy még inkább: a saját bőrömből… És éppen akkor, amikor megnyomtam volna a Send gombot, a busz elindult, anya és apa pedig futni kezdtek az ablakom mellett. Azt hittem, hogy oké, futnak egy keveset, aztán majd megállnak. Nem üdülőközpontba utazom a tanító nénivel. De nem jól mértem fel a helyzetet. Mindketten az egész állomáson keresztül futottak a busz után, majd végigfutották az utcát, amíg mi a jelzőlámpánál álltunk, és akkor is, amikor áthaladtunk az útkereszteződésen… Ezt a hülye családi rituálét anya és apa minden alkalommal eljátsszák, amikor Luka és én valahova utazunk. És százszor megmondtuk már nekik, hogy ne tegyék, de hiába. Luka szerint ezzel igyekeznek megváltást nyerni szülői bűneikért. Én nem gondolok semmire, csak még mélyebbre süllyedek a földbe, vagyis az ülésbe.

Kitöröltem az üzenetet, amelyet Saškának írtam, 🙂-t tettem helyette, odaírtam mellé, hogy pusz-pusz, és megnyomtam a Send gombot. Inkább irigyeljenek, minthogy azt gondolják rólam, hogy hülye vagyok. Az üzenet egyenesen az iskolába ment, én pedig a buszban maradtam, és néztem, ahogy anya és apa fut, és integetnek az ablak mellett. Úgy néztek ki, mint valami harmadrendű utcai pojácák. Aztán apa kezdte feladni. Egy darabig még sétált az utca közepén, majd megállt. Izzadt volt, lompos, és levegő után kapkodott. Lehajtotta a fejét, és a térdére tette a kezét. Attól féltem, hogy elcsapja egy teherautó. Anya tovább szaladt a középszigetig. Nekitámaszkodott a lámpának, és integetett, integetett, integetett, mindaddig, amíg egy villamos el nem takarta. Aztán felhívott mobilon, és azt mondta, figyeljek oda a viselkedésemre, hallgassak a nagyira és ne emeljem a vérnyomását, mert a betegbiztosítása külföldön nem érvényes, ami azt jelenti, hogy a nagyi minden orvoshoz való menetele külön

kiadással jár. Miközben a busz a Száván át a Gazella-hídon haladt, anya azt magyarázta nekem, hogy mindez azért van, mert nem fizettünk külföldi egészségbiztosítást, anyagi helyzetünk ezt nem tette lehetővé. Azt is elmondta, hogy ez nem egy megszokott utazás lesz, és hogy a nagyi nagyon örülni fog majd, hogy én leszek a támasza, és hogy majd apámmal együtt eljönnek Hvarba, amint leadják a projektet, hogy ne aggódjak, minden rendben lesz, hogy az óváros a legszebb hely a világon, de ott ne mondjam azt, hogy bre és ne használjam a cirill betűket, hogy ott csodálatos emberek vannak, bár megeshet, hogy valaki ferdén néz rám, de azt ne vegyem rossz néven, de arról már beszéltünk, hogy a legjobb lesz, ha mindig a nagyi mellett leszek, aztán mondta, hogy most muszáj letennie a telefont, mert apa háta becsípődött, és nem tud felegyenesedni.

Na, így kezdődött az én vakációm. Jó Lukának! Mindig mindenben jobban jár, mint én. De mindig. Csak elképzelni tudom, hogyan szórakozik most az Ezüst-tavon, miközben én a nagymamám horkolását hallgatom. Már a második éjszaka, hogy nem alszom. Borzasztóan fülledt volt a levegő a buszon. A légkondi alig működött. Olvasni akartam, de valami alak pattogott, hogy zavarja a fény, úgyhogy le kellett kapcsolnom a lámpát. Egyébként a legnagyobb buli a határon volt. A nagyi sehol se találta a szüleim beleegyező nyilatkozatát, hogy külföldre mehetek vele. Bepánikolva turkált a táskájában, szétdobálta maga körül az ételt, műanyag üvegeket, szemüveget, zsebkendőket, papucsot, krémeket stb. És amikor már eléggé megszégyenített bennünket a határőrök előtt, eszébe jutott, hogy biztonságos helyre tette az iratot – a gyógyszeres zacskóba. Amint elindult a busz, tiltakozásképpen feltettem a fülhallgatómat, és zenét hallgattam, de ez nem akadályozta meg a nagyit abban, hogy óránként barackot, szendvicset és aludttejet nyomjon az orrom alá. Amúgy is, ki hoz még magával aludttejet az útra?

Reggel hétkor érkeztünk meg Splitbe. A buszmegálló közelében lévő kútnál akartam fogat mosni, de a nagyi üvöltözni kezdett, mint egy bengáli tigris:

– Még hogy fogmosás! Azt akarod, hogy elszalasszuk a kompot? Azt akarod? Vegyél be egy rágót és kész! Te nem nézel reklámokat? – kiabált idegesen, a kezemet húzva.

Amikor elfogja a hisztéria a nagyit, olyankor hihetetlen nagy hülyeségeket mond, mégpedig jó hangosan.
Kialvatlanul, gyűrötten, büdösen és vitatkozva szálltunk fel a kompra. Idegességemben minden megmaradt kaját befaltam. Még az aludttejet is. Ki kellett gombolnom a farmerem gombját, nem kaptam levegőt. Olaszok ültek mellettünk, heten-nyolcan lehettek. Kártyáztak, és velem ellentétben jól szórakoztak. Volt köztük egy pár, folyamatosan tapizták egymást és csókolóztak. Annyira nyomorúságosan éreztem magam, hogy már nem is szégyelltem, hogy a nagymamám a vállamra dőlve horkol. Lemerült a mobiltelefonom aksija, és már zenét sem bírtam hallgatni.
A nagyi tehát a buszon, a kompon és most itt, a szobában is horkol. Nem is csoda, annyi bevett bromazepam után. Dupla adagot ivott belőle, és most alszik, mint a bunda. És én? Én bámulhatom a mennyezetet, számolhatom a bárányokat, verhetem a fejem a falba vagy amit csak akarok. Jó, belátom, a nagyinak sem könnyű. Huszonhat év után visszatért a szülővárosába. Ez sok idő – az én eddig leélt életemnek a kétszerese. Milyennek láthatja Ő most mindezt? A tengert? A házat? Az embereket? Én nem bírnék ki egy hónapot sem Belgrád nélkül. Itt van, már most hiányzik! De még mennyire hiányzik a szobám és az ágyam!
A teljes apokalipszis akkor következett be, amikor leszálltunk a kompról. A nap perzselt, rajtam meg hosszú ujjú felső, magas szárú tornacipő és kabát volt, mert amikor elindultunk, Belgrádban még esett az eső és hideg volt. Az óvárosi kikötőben a nagyi húga, Lucija, becenevén Luce várt bennünket. Egymás karjába borultak és sírtak. Úgy álltam mellettük, mint egy rakás szerencsétlenség, miközben ők ketten a könnyeikben fuldokoltak. Ez alatt az idő alatt az összes utas, autó, taxi és busz elhagyta a kikötőt, így gyalogolnunk kellett a házig, közvetlenül a strand melletti ösvényen haladva. Miközben a normális emberek fürdőruhában járkáltak, addig én teljes téli szerelésben vontattam magam és a nagyi bőröndjét. A kezem még mindig fáj a cipekedéstől. A nagyi arca kivörösödött, mint egy indiáné, ezért megijedtem, nehogy agyvérzést kapjon. Többször is be akartam vágni a párnáját a tengerbe, de attól féltem, hogy eltalálom vele valamelyik fürdőzőt.

A nagyi azt mondta nekem, hogy Luce a nonám (így nevezik Dalmáciában a nagymamát), és hogy nem kell magáznom. Luce nona egyedül él. A házban szinte minden szétesőben van, főleg a WC-ülőke. Úgy néz ki, hogy a nyári szünidőt egy fekete lyukban fogom tölteni – két öreglánynyal. Twist Olivér számomra a szerencsések szerencsése.
Bárcsak tél lenne. Utálom a nyarat. A mobilom hangerejét maxra felerősítettem. One Direction a nagyi horkolása ellen. Ujjaimmal a fülhallgatót nyomogatom. Hiába. Az előny még mindig a nagyié. Miért mentem bele, hogy eljöjjek ide? Melegem van. A szúnyogok szétcsíptek. Megállás nélkül vakaródzom.
Tavaly Görögországban nyaraltunk. Valójában Luka, anya és apa vakációztak, én meg tíz napig feküdtem egy besötétített szobában. Közvetlenül érkezésünk után gyomorvírus fogott el, lázzal. A tengert nem is láttam. Lehet, hogy ez a nyár még rosszabb lesz?
Bámulom a mennyezetet. Várom, hogy hajnalodjon. A távolból kutyák ugatását hallani. Vajon mit csinálhat most az én Tücsköm? Tücsköm, édes Tücsköm. Amikor ő horkol, az egyáltalán nem zavar.
Az aksim teljesen lemerült. Kiveszem a fülhallgatót a fülemből, és az ágy melletti éjjeliszekrényre teszem. Luce nonának még számítógépe sincs, nemhogy internete. Hogyan menthetném meg magam? Írjak palackposta-üzenetet? Építsek csónakot, és meneküljek el a szigetről, mint Robinson Crusoe? Íme egy házi olvasmányból nyert gyakorlati haszon!
Látod, olvashatnék! Jó ötlet! Felkapcsolom a lámpát, kinyitom a könyvet.
– Kapcsold le azt a lámpát és aludj! A szúnyogok megesznek bennünket! – kiáltotta el magát a nagyi olyan hangosan, hogy *A Végtelen Történet* majd kiugrott a kezemből.
Becsukom a könyvet, leoltom a lámpát. Egyszer az életben a nagyinak is igaza lett. Ez alatt a néhány perc alatt millió egy szúnyog gyűlt össze, és most mind a fejem körül zümmög. Próbálom a kezemmel elhessegetni őket. Olyan forróság van, mint a kemencében. Lepedővel takarom le fejemet. Utálom a nyarat, mert izzadok, mint a vaddisznó. Ez olyan undorító. Izzadok, mert be kell bugyolálnom magam, hogy ne látszódjon, hogy olyan lapos vagyok, mint egy deszka. Könnyű Ivanának és Saškának, ne-

kik nincs ilyen problémájuk. A legrosszabb az, amikor tornaórán Julijana a lányok előtt megkérdezi:
– Sofija, hát te még nem viselsz melltartót?
Inkább legyen kis mellem, mint kicsi agyam. A nagyi megfordul. Az ágy recseg. Az oldalára feküdt. Abbahagyta a horkolást. Végre csend. Vagyis ez nem igazi csend. Tücsökciripelés hallatszik. Zene füleimnek! Éjszakai koncert egy fő részére. Ó, ne! A nagyi újrakezdi! Megőrülök! A párnát a fejemre teszem. Most olyan forróság van, mint két kemencében. Haza akarok menni! Haza akarok menni! Tücsköt akarom!

KECSKÉS Ildikó fordítása